

Bogu i svojoj riječi odan prorok". Prorok treba biti vjeran svome *zvanju*, ali *Božjoj* riječi! Na str. 47 drugog sveska stoji kako je Isus "odlučio da će, kao i rodak Ivan, objavljivati Boga i pokoru". Boga jest objavljivao, a na *obraćenje poticao*. Na str. 54 prva Isusova propovijed prerečena je s: "*Preobratite se i slušajte radosnu vijest!*" Na str. 87 stoji da je opsjednuti bolesnik nazvao Isusa "Sinom najuzvišenijeg Boga". Mi hrvatski katolici govorimo i djecu učimo "Svevišnji Bog". Na str. 130 židovski vjerski blagdan Pashe nazvan je "praznikom". Mi ovdje vrlo brižno razlikujemo državne praznike od vjerskih blagdana i to bi trebala znati prevoditeljica koja želi svoju knjigu raspacavati u katoličkim obiteljima. Na str. 149 o ženama koje su bile pod križem Isusovim stoji: "Kad su za *sedminu* na grob došle ožalošćene žene, vidjele su da je kamen odmaknut a grob prazan." U službenom rječniku hrvatskog književnog jezika "*sedmina*" je sedmi dio nečega, a ovdje bi trebalo stajati "prvog dana u tjednu".

Knjiga ne sadrži odobrenje mjesnog biskupa i zbog toga se ne može upotrebljavati od strane svećenika i katehistica kao vjeronaučni priručnik. Međutim, u razdoblju prije polaska u školu i u nižim razredima osnovne škole mnoga djeca skupljaju prave biblioteke slikovnica koje im čitaju stariji ili oni sami. Kao bibličar smatram da među tim slikovnicama može biti ova knjiga kod katoličke djece. Zato što ne sadrži tumačenja koja bi se izravno protivila katoličkoj vjeri i kosila s onim što će djeca slušati na vjeronauku. Ovo ne bih mogao reći za prevedenu knjigu Anne de Graaf *Biblija za djecu* koju je god. 1991. izdala izdavačka kuća "Veselin Masleša" u Sarajevu, jer ju je priredila vjernica evangeličkog usmjerenja unijevši i tumačenja nadahnutu protestantskim pristupom Bibliji.

Pojava ovih dviju knjiga u Bosni i Hercegovini u razmaku od godine dana pokazuje da izdavački djelatnici vide kako je Biblija knjiga koja se traži.

Mato Zovkić

ČETRDESETI NAPRETKOV KALENDAR

Napredak. *Hrvatski narodni kalendar za prijestupnu 1992*, Sarajevo 1991, 424 str. Narudžbe: Hrvatsko kulturno društvo "Napredak", Svetozara Markovića 5, 71000 Sarajevo.

Ovo je već drugi godišnjak od obnove *Hrvatskog kulturnog društva "Napredak"* kojim Društvo potvrđuje ustaljivanje starog običaja: izdavanja narodnog kalendara koji na duhovan način uz Društvo veže najšire slojeve naroda. Zahvaljujući urednicima na tom daru iza kojeg stoji njihov veliki napor, zavirit ćemo malo u sadržaj ovoga hrvatskog narodnog kalendara.

Ponajprije, veseli saznanje, proisteklo iz čitanja Kalendara, da se na njegovim stranicama u različitim tekstovima daju otkriti između ostaloga

oznake i bogoslovnog razmišljanja posebice u literarnim priložima. Tako npr. teološki razmišljaju čak pok. Vitomir Lukić i Vesna Krmpotić, pa i još neki drugi. A gledano s ekumenske strane, za naše viševjerske krajeve posebno je zanimljiv tekst s naslovom *Poimanje žene u Bibliji, Talmudu i Kur'anu*.

Na početku Godišnjaka tiskan je pored rimokatoličkog i pravoslavnih kalendar što smatram, posebno u ova vremena, zaista lijepim znakom paradoksalne evandeoske i ekumenske katoličke otvorenosti koja bi danas i ovdje, kao malo gdje drugdje, kad ne bi bila evandeoska, bila sizifovski uzaludna. Ali, mora se primijetiti da baš time i Napretkov kalendar čini propust svojstven svim ovakvim hrvatskim kalendarima. Naime, iako u hrvatskom narodu ima i onih koji su grkokatolici, ne znam je li itko došao na pomisao da uz rimokatolički tiska i grkokatolički kalendar koji je u mnogo čemu potpuno jednak pravoslavnom kalendaru jer je također julijanski. Volio bih da baš Napredak bude prvi koji će ispraviti tu nepravdu.

Kao i svaka hrvatska publikacija ove vrste – ali ne samo hrvatska – Kalendar obiluje i vrlo zanimljivim etnološkim, folklornim i sličnim priložima. Posebno su pak brojne povijesne teme. Međutim, jer se povijest ne sastoji samo od prošlosti, nego – barem prema mišljenju ponajboljih trudbenika ove znanosti – i od sadašnjosti i od budućnosti, za nadati se je da će u narednim godinama Kalendar (ali ne samo ovaj!) biti obilježen i ovim posljednjim dvjema razinama, tj. "sadašnjom" i "budućom": demografijom, gospodarstvom, zdravokritičkim odnosom prema politici i kulturi, itd.

A glede brojnih "prošlih" povijesnih tema, koje Kalendar sadrži, čitatelji će zaista iskreno biti zahvalni na svakom priložu, posebno stoga što su raznovrsni i što je Kalendar okupio brojne istaknute, i ne samo hrvatske, kulturne djelatnike. Upravo ta kvaliteta opravdava nadu svih iskrenih prijatelja hrvatske kulture, posebice u BiH, da Napretkov kalendar, uz bogatstvo koje nudi svake godine, nikad neće biti obilježen ni prijateljskom ni interesnom selektivnošću tema, priloga i autora; to jedino stoga što je izvorna uljudba obilježena prije svega snošljivom različitošću, a nikako interesom.

U svakom slučaju, dakle, i ovogodišnji Napretkov kalendar obradovat će ne samo zaljubljenike naše prošlosti nego i sve iskrene prijatelje kulture, jer će svojim čitateljima ovaj hrvatski narodni kalendar omogućiti prvi susret sa sadržajem najvećeg broja priloga. A upravo na taj način ostvarit će se i duhovno općenje među brojnim koji se osobno uopće ne poznaju.

I na kraju, čestitajući društvu Napredak 90. godišnjicu osnutka, uvjereni smo da će naša radost zbog kulture koju Društvo širi, kao i dosad, i ubuduće Napred(ak)-ovati.

Tomo Vukšić